

Vil arbeidsgruppens forslag bidra til å løse fripoliseproblemet?

Forsikringsforeningen 17. oktober 2018

Thorstein Øverland
Pensjonistforbundet

Pensjonistforbundet

Fripoliseproblemet:

Pensjon fra fripoliser blir ikke regulert

- 1/3 av pensjonenes verdi forsvinner på 20 år (ved 2 % inflasjon)
- Årsak 1: Elendig avkastning
  - Leder i DN 13.4.2018: «Livselskapene har puttet pengene i banken»
- Årsak 2: Kundernes andel av overskuddet går ikke til økt pensjon
- Hjelper lite å øke avkastningen hvis ikke pengene går til regulering av pensjonene

Pensjonistforbundet har analysert livselskapenes regnskap for 2017

Kundene får et overskudd, men det går ikke til å øke pensjonen

Overskudd til kundene i 2017, i % av
fripolisekapitalen ved utgangen av året

Herav til økt pensjon

Sparebank 1	2,97 %	0,20 %
DNB Liv	1,05 %	0,06 %
Nordea Liv	0,99 %	0,05 %
Gjensidige Pensjonsforsikring	0,45 %	0,05 %
Storebrand Livsforsikring	<i>Vil ikke oppgi tall</i>	-

Pensjonistforbundet

Hva gikk kundenes penger til?

Oppreservering langt liv: 30%

Økte tilleggsavsetninger: 64 %

Økt pensjon: 6 %

- Når regningen for økt levealder er betalt, vil nesten hele overskuddet gå til tilleggsavsetninger
- Tilleggsavsetninger er betingede kundemidler, som kan trekkes tilbake hvis avkastningen faller under garantert rente

Kundene vil bære en stadig større del av risikoen

- Storebrand Livs soliditetskapital 2017 (ekskl oververdier HTF oblig.)

Egenkapital	14,6 %
Ansvarlig lån	5,0 %
Tilleggsavsetn. (TA)	4,9 % (Fripoliser 3,9 %)
Kursreguleringsfond	<u>2,2 %</u>
SUM	26,7 %

- Når TA har nådd 12 % vil eiere og kunder bidra med like mye i soliditetskapital
- og kundenes penger tapes først!
- Er større TA til kundenes fordel?

TA avsatt før pensjonsalder er OK: Blir omgjort til pensjon

- Forskriftens § 5-4: Tilleggsavsetningene skal omgjøres til pensjon fra pensjoneringstidspunkt, i samme takt som reduksjon i premiereserven.
- Banklovkommisjonen: «*Akkumulerte tilleggsavsetninger tilknyttet fripolisen vil tas i betraktning ved beregning av årlig pensjon og således øke pensjonsytelsene ved uttak av pensjon på samme måte som overskudd tilført premiereserven*»
- TA medfører økt risiko for kundene, men den skal motsvares av større avkastning på lang sikt

TA som belastes pensjonister er ikke OK: Blir sent eller aldri omgjort til pensjon

- Overraskelse: Livselskapene avsetter TA også på poliser under utbetaling! 70, 80 eller 90 år spiller ingen rolle.
- Slike avsetninger er i praksis en inndragning av pensjonistenes midler til et langsiktig eller varig innskudd av soliditetskapital
- Etter vår mening: I strid med prinsippene bak norsk forsikringslovgivning, Banklovkommisjonens beskrivelse og forskriftens § 5-4

Pensjonistene blir fratatt 6 milliarder kroner

- Hvis livselskapene skal belaste pensjonistene opp til 12 % av premiereserven, betyr det en ekstra regning på 6 mrd kr! Det er mer enn hva pensjonistene måtte betale for økt levealder.
- For den enkelte pensjonist blir 8 % regulering av pensjonen utsatt eller tatt vekk
- LO, Fagforbundet og Pensjonistforbundet har tatt saken opp med Finanstilsynet
- Vi tviler sterkt på at politikerne har ment at pensjonistenes penger skal benyttes til noe annet enn å øke pensjonsytelsene

Kommentarer til arbeidsgruppens forslag

- **Åpne opp for fleksibel oppbygging av bufferkapital**
  - Kundenes interesser ivaretas ikke ved å gi livselskapene større frihet
  - *Oppbygging av TA må stanse ved pensjoneringstidspunkt!*
- **Åpne opp for fleksibel bruk av bufferkapital**
  - Prinsipielt OK, men bare hvis det fører til større aksjeandel og ikke reduksjon av egenkapital
- **Slå sammen tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond: OK**
- **Raskere utbetaling av små fripoliser: OK**
- **Lette overgangen fra fripoliser med garantert rente til fripoliser med investeringsvalg: OK**

Vi har noen flere forslag

- Kundene forskjellsbehandles: Storebrand splitter fripolisene opp i 6 ulike porteføljer for å redusere eiers risiko mest mulig
- Kundene forskjellsbehandles: Livselskapene bruker ulik rente når kundenes penger skal omgjøres til pensjon. Eksempel: En avtale med 4 % garantert rente omregnes med denne renten:
  - DNB Liv, SB1 Liv og Gjensidige Pf   4 %
  - Nordea Liv   2 %
  - Storebrand Liv   0,5 %
- **Å stanse slik forskjellsbehandling er klart til kundenes fordel (jfr arbeidsgruppens mandat)**

Vil tiltakene fra arbeidsgruppen få noen virkning?

- Vi tror at livselskapene neppe vil ta større risiko før de får bedre betalt
- Vi er likevel enig i at kundene ikke vil få nok igjen for å avgi mer til livselskapene (jfr utredning av Hippe/Lillevold)
- **Det er bare å innse: Umulig å lage et regelverk som maksimerer avkastning til kunder og eiere samtidig**
- Pensjonistforbundets mener at fripoliseproblemet ikke blir løst før polisene flyttes til et nytt felles foretak som skal ha et entydig mål om langsiktig forvaltning til beste for fripolisekundene

